

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (RP 29/2024 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 20/2024 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Milla Väisänen, inrikesministeriet
- lagstiftningsråd Heini Färkkilä, justitieministeriet
- ledande expert Marika Tammilahti, Migrationsverket
- polisinspektör Ari Jokinen, Polisstyrelsen
- överinspektör Heli Heikkola, skyddspolisen
- kommissarie Mikko Sivola, Helsingfors polisinrättning
- förvaltningsrättsdomare Klaus Järvinen, Helsingfors förvaltningsdomstol
- jurist Reetta Peltonen, Barnombudsmannens byrå
- juridisk expert Kaisa Korhonen, Amnesty International Finländska sektionen rf
- advokat Matti Rautakorpi, Finlands Advokatförbund
- planerare Aleksí Seilonen, Finlands Röda Kors.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- utrikesministeriet
- högsta förvaltningsdomstolen
- centralkriminalpolisen
- Flyktingrådgivningen rf
- Turvapaikanhakijoiden tuki ry
- professor Elina Pirjatanniemi.

Betänkande FvUB 17/2024 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att utlänningslagen ändras.

Syftet med propositionen är att i enlighet med regeringsprogrammet göra de skärpningar i utlänningslagen som är möjliga enligt EU:s så kallade skyddsgrundsdirektiv, som gäller normer för när en person ska anses berättigad till internationellt skydd samt innehållet i det beviljade skyddet. Enligt propositionen ska tillämpningen av uteslutningsklausuler utsträckas till gärningar som sker efter det att internationellt skydd har beviljats samt i fråga om status som alternativt skyddsbehövande till omständigheter som hänför sig till säkerheten och till situationer där en person har lämnat sitt ursprungsland för att undvika brottspåföljder. När det gäller bestämmelserna om upphörande av flyktingstatus föreslås de tillägg som direktivet medger på den grund att personen i fråga har äventyrat den nationella säkerheten eller begått ett synnerligen grovt brott. Flyktingstatus ska också kunna vägras på dessa grunder. Det föreslås att längden på uppehållstillstånd som beviljas på grund av internationellt skydd förkortas till den minimilängd som avses i direktivet. Dessutom ska bestämmelserna om utvisning av flyktingar ändras till följd av en underrättelse från Europeiska kommissionen till Finland.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 september 2024.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

I propositionen föreslås det att det i utlänningslagen (301/2004) i enlighet med regeringsprogrammet görs de skärpningar som EU:s skyddsgrundsdirektiv¹ möjliggör. De föreslagna ändringarna gäller bland annat längden på uppehållstillstånd som beviljas på grund av internationellt skydd samt grunderna för att vägra eller återkalla internationell skyddsstatus. Det föreslås att bestämmelserna om utvisning av flyktingar preciseras på grund av Europeiska kommissionens officiella underrättelse till Finland om bristfälligt genomförande av direktivet.

Skyddsgrundsdirektivet innehåller bestämmelser om grunderna för beviljande av flyktingstatus och för vägran att bevilja flyktingstatus samt om återkallande, upphävande och vägran att förnya flyktingstatus. Det nuvarande direktivet sattes i kraft nationellt i Finland 2014 och det tidigare skyddsgrundsdirektivet² 2009.

Skyddsgrundsdirektivet innehåller både bestämmelser som är förpliktande för medlemsstaterna och bestämmelser som lämnar medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme. Utskottet påpekar

-
- 1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (omarbetning).
 - 2 Rådets direktiv 2004/83/EG om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer skall betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet.

Betänkande FvUB 17/2024 rd

att det som en del av reformen av EU:s migrations- och asylpolitik har antagits en ny skyddsgrundsförordning³ som börjar tillämpas i juli 2026. Största delen av de ändringar som nu föreslås på basis av skyddsgrundsdirektivet blir i och med skyddsgrundsförordningen direkt tillämpliga utan möjlighet till nationella beslut. I skyddsgrundsförordningen lämnas nationellt handlingsutrymme endast i följande frågor: längden på uppehållstillstånd, uteslutning från status som alternativt skyddsbehövande på grund av undvikande av brottspåföljder och vägran att bevilja flyktingstatus på grund av äventyrande av den nationella säkerheten eller särskilt grovt brott. Utskottet anser också av denna orsak att de föreslagna ändringarna i utlänningslagen som grundar sig på skyddsgrundsdirektivet är motiverade.

Syftet med propositionen är att göra det möjligt att regelbundet bedöma behovet av internationellt skydd och upptäcka fall där detta behov inte längre finns. Avsikten är att man oftare än nu ska kunna granska vistelsen i landet för personer som utgör ett hot för den nationella säkerheten eller för allmän ordning och säkerhet, och att man ska kunna avlägsna personerna ur landet när kriterierna är uppfyllda. Ett annat mål är att ett agerande som utgör ett säkerhetshot ska inverka på sådana personers skyddsstatus och uppehållsrätt i Finland. Syftet med ändringarna är att i större omfattning kunna återkalla internationell skyddsstatus som beviljats personer som inte längre är i behov av internationellt skydd eller som på grund av sitt eget agerande inte kan anses förtjäna det skyddet. Utskottet anser att de föreslagna ändringarna bidrar till att stärka den inre säkerheten och den nationella säkerheten. De stärker också asylsystemets allmänna acceptans.

Förvaltningsutskottet har vid flera tillfällen noterat att den säkerhetspolitiska miljön har förändrats i grunden och på lång sikt. Även migrations- och asylpolitiken har förändrats väsentligt sedan det nationella genomförandet av direktivet. I propositionsmotiven står det att de bestämmelser i skyddsgrundsdirektivet som gör det möjligt att återkalla och vägra flyktingstatus av säkerhetsskäl har införts i nästan alla andra medlemsstater. Direktivets mål uppnås bättre när medlemsstaternas lagstiftning är så enhetlig som möjligt. Ett av målen med regeringsprogrammet är att föra Finlands asylpolitik till en allmänt nordisk nivå.

Av grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 20/2024 rd) framgår det att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Sammantaget anser förvaltningsutskottet att den föreslagna regleringen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Kortare giltighetstid för uppehållstillstånd

Det första uppehållstillståndet på grund av flyktingskap och alternativt skydd beviljas för närvarande för fyra år. Också det fortsatta tillståndet beviljas för fyra år. Det föreslås att bestämmelserna ändras så att både det första uppehållstillståndet och det fortsatta tillståndet på grund av flyktingskap i fortsättningen beviljas för tre år. Det första tillståndet på grund av alternativt skydd be-

3 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1347 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande och för innehållet i det beviljade skyddet, om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU.

Betänkande FvUB 17/2024 rd

viljas enligt förslaget för ett år och det fortsatta tillståndet för två år. Dessa nya giltighetstider för de första uppehållstillstånden motsvarar skyddsgrundsdirektivets miniminivå.

De föreslagna ändringarna gör det möjligt att oftare än för närvarande bedöma behovet av internationellt skydd. Beviljande av fortsatt tillstånd på grund av internationellt skydd förutsätter dessutom en noggrannare bedömning än för närvarande av om det finns förutsättningar för beviljande av tillstånd. Enligt det föreslagna 54 § 2 mom. beviljas ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd, om det inte i ärendet framkommer grunder för upphörande eller återkallande av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande. Utskottet anser att det med tanke på bekämpningen av olaglig vistelse i landet är motiverat att pröva huruvida förutsättningarna för beviljande av tillstånd uppfylls utifrån en så aktuell situation som möjligt. Det är redan nu möjligt att ta internationell skyddsstatus under övervägande, men genom den föreslagna ändringen betonas skyldigheten till granskning. Utskottet fäster också i detta sammanhang uppmärksamhet vid att informationsförmedlingen mellan myndigheterna ska skötas så effektivt som möjligt.

En kortare giltighetstid för uppehållstillstånd som beviljas på grund av internationellt skydd ökar avsevärt antalet ansökningar om fortsatt uppehållstillstånd som behandlas vid Migrationsverket. Migrationsverket behöver mer resurser också för att behovet av fortsatt internationellt skydd ska bedömas noggrannare än för närvarande i samband med ansökningar om fortsatt tillstånd. Dessa resursbehov har beaktats i propositionen. De föreslagna ändringarna bedöms också öka möjligheterna att söka ändring i Migrationsverkets beslut hos förvaltningsdomstolarna. Antalet utlåtan- den om skyddspolisens nationella säkerhet väntas öka på grund av ändringarna. Utskottet understryker att myndigheterna måste ha tillräckliga resurser för att kunna utföra sina lagstadgade uppgifter.

Att vägra, upphäva och återkalla internationell skyddsstatus

I 87 § i utlänningslagen föreskrivs om grunderna för beviljande av asyl. Lagens 88 § gäller på motsvarande sätt grunderna för beviljande av uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd. I de paragraferna finns också bestämmelser om uteslutning, således på vilka grunder asyl vägras och uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd inte beviljas. Sådana är exempelvis krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. I fråga om alternativt skydd är uteslutning möjlig också när det finns grundad anledning att misstänka att en utlänning har begått ett grovt brott.

Det föreslås att nya grunder för uteslutning fogas till utlänningslagen på det sätt som skyddsgrundsdirektivet möjliggör. Enligt förslaget beviljas uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd inte, om det finns grundad anledning att misstänka att utlänningen utgör en fara för samhället eller den nationella säkerheten. Uppehållstillstånd beviljas inte heller om en person före ankomsten till Finland har begått ett eller flera brott för vilka fängelsestraff hade kunnat dömas ut enligt strafflagen om brotten hade begåtts i Finland och om personen har lämnat sitt ursprungsland för att undvika brottspåföljder. Utskottet konstaterar för tydlighetens skull att oskäligen eller diskriminerande straff i ursprungslandet också kan vara sådana handlingar enligt 87 a § i utlänningslagen som ska betraktas som förföljelse och som således utgör grund för erhållande av internationellt skydd.

Betänkande FvUB 17/2024 rd

Enligt förslaget ska asyl i fortsättningen inte beviljas, om det finns grundad anledning att anta att utlänningen utgör en fara för den nationella säkerheten eller utgör en samhällsfara efter att ha gjort sig skyldig till ett synnerligen grovt brott för vilket domen har vunnit laga kraft. Flyktingstatus kan enligt förslaget också upphävas på dessa grunder. Synnerligen grovt brott nämns också i lagförslagets 149 § 3 mom. om utvisning av flyktingar.

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att den ovan nämnda regleringen om en persons farlighet för samhället är tämligen vag och konstaterar att förvaltningsutskottet bör ta ställning till möjligheterna att precisera bestämmelserna. Också utfrågade sakkunniga har fäst uppmärksamhet vid begreppet synnerligen grovt brott.

Förvaltningsutskottet konstaterar att ordalydelsen i 87 § 6 mom. 2 punkten, 107 § 1 mom. 8 punkten och 149 § 3 mom. i lagförslaget ”utgör en samhällsfara med hänsyn till att han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts för ett synnerligen grovt brott” ligger i linje med ordalydelsen i både skyddsgrundsdirektivet och skyddsgrundsförordningen. Utskottet hänvisar dessutom till propositionsmotiven (t.ex. s. 19 och 34) som beskriver rättspraxis vid Europeiska unionens domstol (mål C-402/22). Domstolen har slagit fast att ett brott inte kan anses vara synnerligen grovt utan att den behöriga myndigheten gör en fullständig bedömning av samtliga relaterade omständigheter. Som ett synnerligen grovt brott kan enligt motiveringen betraktas endast ett sådant brott för vilket påföljden är särskilt sträng i förhållande till den straffskala som allmänt tillämpas i Finland. I begäran om förhandsavgörande har stöld, våldtäkt av minderårig, brott mot liv och rån ansetts utgöra synnerligen grova brott. Längden på de utdömda fängelsestraffen har varit 3–25 år. I motiveringen betonas det att bedömningen av när det är fråga om ett synnerligen grovt brott och när personen anses vara en samhällsfara alltid ska grunda sig på prövning från fall till fall. Förvaltningsutskottet föreslår inte att bestämmelserna i detta avseende ska preciseras.

Gällande lag tillåter inte att grunderna för uteslutning tillämpas i situationer där den gärning som ligger till grund för uteslutning har begåtts efter det att personen beviljades internationellt skydd. Utskottet anser det vara viktigt att det till grunderna för upphörande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande fogas att gärningsmannen gjort sig skyldig till nämnda gärningar efter det att han eller hon fått flyktingstatus. Detta gör det möjligt att upphäva internationell skyddsstatus till exempel för så kallade utländska stridande på den grunden att de anses äventyra den nationella säkerheten.

Kriterierna för uteslutning föreslås bli utökade till att även omfatta anstiftan och annat deltagande i brott eller gärningar (87 § 3 mom. och 88 § 3 mom.). Grundlagsutskottet har ansett att bestämmelsens ordalydelse är tämligen vag och konstaterat att förvaltningsutskottet bör bedöma möjligheterna att precisera regleringen.

Förvaltningsutskottet slår fast att uteslutning enligt motiveringen förutsätter att en utlänning är personligen ansvarig för den gärning eller det brott som möjliggör uteslutning. Ansvar kan uppstå genom avsiktlig medverkan eller avsiktlig anstiftan till en sådan gärning. Ordalydelsen i bestämmelserna ligger i linje med ordalydelsen i skyddsgrundsdirektivet och skyddsgrundsförordningen. Avsikten är att förtydliga regleringen så att den motsvarar tillämpningspraxis som baserar sig på FN:s flyktingorganisation UNHCR:s tolkningsanvisning om uteslutningsklausuler. Utskottet föreslår inte heller att bestämmelserna preciseras till denna del. Utskottet påpekar att

Betänkande FvUB 17/2024 rd

skyddsgrundsförordningen, som innehåller en motsvarande bestämmelse, börjar tillämpas i juli 2026.

Tillfälligt uppehållstillstånd

Det föreslås att det till 89 § i utlänningslagen fogas bestämmelser om beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd för en utlänning i situationer där flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande inte beviljas, upphör eller återkallas, men ett förbud mot tillbakasändning hindrar att utlänningen avlägsnas ur landet. Tillfälligt uppehållstillstånd beviljas för högst ett år i sänder. Tillfälligt uppehållstillstånd används redan nu i situationer där en person inte beviljas asyl eller uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd, eftersom uteslutning tillämpas på honom eller henne.

Genom den föreslagna regleringen tryggas utlänningarnas minimirättigheter enligt skyddsgrundsdirektivet. Genom att bevilja tillfälligt uppehållstillstånd kan man bidra till att förebygga risker i samband med olaglig vistelse i landet. Ett tillfälligt uppehållstillstånd berättigar inte till arbete, och en familjemedlem till en utlänning som fått tillfälligt uppehållstillstånd har inte möjlighet att ansöka om uppehållstillstånd på grund av familjeband.

Utskottet anser det vara viktigt att regelbundet granska möjligheten att ur landet avlägsna en person som fått tillfälligt uppehållstillstånd. Om granskningen leder till ett utvisningsbeslut, ska verkställigheten av beslutet vara så smidig som möjligt utan extra rättsprocesser. Utskottet betonar också mer allmänt att ett effektivt verkställande av beslut om avlägsnande ur landet är viktigt med tanke på hela asylsystemets funktion. Utskottet påskyndar åtgärderna för att göra förfarandet snabbare.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 29/2024 rd utan ändringar.

Betänkande FvUB 17/2024 rd

Helsingfors 8.10.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
medlem Alviina Alametsä gröna
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Eemeli Peltonen sd
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
medlem Ben Zyskiewicz saml
ersättare Mika Riipi cent
ersättare Jenna Simula saf.

Sekreterare var

utskottsråd Henri Helo.

Betänkande FvUB 17/2024 rd

Reservation

Reservation

Motivering

Propositionen undergick i beredningsskedet endast en kort remissbehandling, vilket avviker från huvudregeln i anvisningen om hörande vid författningsberedning, enligt vilken det ska reserveras minst sex veckor för skriftliga yttranden. Också grundlagsutskottet påpekar detta i sitt utlåtande om propositionen. Dessutom har grundlagsutskottet i sitt utlåtande framfört att många separata ändringar i utlänningslagen ökar risken för att riksdagen inte har någon helhetsbild av reformerna. Betänkandet förbiser dessa allvarliga missförhållanden i samband med beredningen av propositionen.

I betänkandet understöds regeringens proposition om en betydande förkortning av uppehållstillstånd som grundar sig på skydd. Propositionen är dock kortsynt och dåligt underbyggd, och vi undertecknade kan därför inte ansluta oss till den. I propositionsmotiven har det inte på ett trovärdigt sätt lyfts fram hur den nuvarande tillståndslängden skulle utgöra ett problem i det finländska samhället.

Ändringen skulle avsevärt öka antalet ansökningar om fortsatt tillstånd och i någon mån göra processen med att bevilja tillstånd tyngre, vilket naturligtvis medför betydligt mer byråkrati och ökade kostnader. Eftersom en del av ansökningarna om uppehållstillstånd på grund av familjeband är beroende av tillstånd på grund av skydd, ökar behovet av handläggning också i denna grupp. Detta medför också att myndigheterna behöver tilläggsresurser, vilket i propositionen har beaktats endast delvis i fråga om Migrationsverket och inte alls till exempel i fråga om rättsväsendet. Samtidigt bidrar regeringen till betydande försämringar för Migrationsverket genom att ställa upp orealistiska produktivitetsmål.

Utfrågade sakkunniga menar att korta uppehållstillstånd försvårar integrationen. På grund av de långa behandlingstiderna kan en person behöva tillbringa flera år i en situation där personens uppehållstillstånd är föremål för ny prövning största delen av tiden. Det här uppmuntrar givetvis till satsningar på sådant som bidrar till att man klarar sig också om beslutet blir negativt – till exempel att studera engelska hellre än finska. Om ansökningarna anhopas och ett nytt tillstånd inte hinner beviljas innan det gamla går ut, blir det svårare att få jobb. Dessutom är det belagt att osäkerhet kring uppehållsrätten leder till betydande stress. Barnombudsmannen har bedömt att det strider mot barnets bästa att förkorta uppehållstillstånden. Barnombudsmannen har vid sakkunnighörandet framfört att om man ständigt tvingas ansöka om tillstånd på nytt leder det till långvarig osäkerhet och oro för framtiden, vilket inverkar negativt på barnets välbefinnande.

Om de skärpta villkoren för uppehållstillstånd i betydande grad ökar papperslösheten eller de tillfälliga uppehållstillstånden utan rätt att arbeta, leder det till ökat svartjobb och annan svart verksamhet då människor försöker ordna sin försörjning. (I dessa avseenden är konsekvenserna visserligen osäkra, eftersom de sakkunnigas ståndpunkter skiljer sig åt i fråga om huruvida ändringen avsevärt ökar antalet avslag.)

Betänkande FvUB 17/2024 rd Reservation

Det är värt att notera att den kortare giltighetstiden för tillstånd inte motiveras i propositionen, vilket god lagberedningssed skulle förutsätta. Eftersom det således inte har uppställts några mål för ändringen har det uppenbarligen inte heller varit möjligt att på behörigt sätt bedöma alternativa sätt att uppnå målen.

Internationell skyddsstatus kan underställas prövning redan nu om det finns tecken på att det kan finnas grunder enligt 107 eller 108 § i utlänningslagen för upphörande eller återkallande av status som skyddsbehövande. Vid utfrågningen i utskottet framhöll till exempel Migrationsverket i sitt utlåtande att det skulle vara betydligt mer kostnadseffektivt att ingripa i ogrundade tillstånd exempelvis genom att förbättra informationsutbytet mellan myndigheterna.

Vi kan heller inte godta att man i betänkandet inte gör de preciseringar av vissa begrepp som grundlagsutskottet föreslår. Utskottshandboken uppmuntrar till att noggrant beakta grundlagsutskottets utlåtanden och kräver vägande skäl om detta inte görs. I reservationen föreslås det att dessa ändringar genomförs på det sätt som anges i justitieministeriets sakkunnigyttrande.

När det gäller 88 § föreslår vi att avslag på ansökan om uppehållstillstånd på grund av flykt från en fällande dom i brottmål ska bli beroende av prövning. Det kan till exempel finnas grundad anledning att vägra fullgöra militärtjänst i ett land som för ett krig som strider mot folkrätten, även om fängelsestraff kan dömas för totalvägran i Finland. Det bör lämnas utrymme för myndighetsprövning för att det inte ska bli oändamålsenligt att tillämpa lagen i praktiken.

Förslag

Vi föreslår

*att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men stryker 53 och 55 § och godkänner 87, 88, 107 och 149 § med följande ändringar (**Reservationens ändringsförslag**),*

Reservationens ändringsförslag

87 §

Asyl

(1 och 2 mom. som FvUB)

Vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas också på ~~utlänningar som anstiftar eller på något annat sätt deltar i utförandet av brott eller gärningar som nämns i det momentet.~~ en utlänning som har deltagit som anstiftare, medbrottsling eller medhjälpare till ett brott som avses i 2 mom. 1 eller 2 punkten eller har anstiftat till en gärning som avses i 2 mom. 3 punkten eller deltagit i utförandet av eller medverkat till det.

(4 och 5 mom. som FvUB).

Asyl förvägras, om

1) det finns grundad anledning att anta att utlänningen utgör en fara för den nationella säkerheten, eller

Betänkande FvUB 17/2024 rd
Reservation

2) utlänningen utgör en samhällsfara med hänsyn till att han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts för ett synnerligen grovt brott och på grund av domen kan bedömas vara farlig för samhället.

88 §

Alternativt skydd

(1 och 2 mom. som FvUB)

Vad som föreskrivs i 2 mom. tillämpas också på ~~på utlänningar som anstiftar eller på något annat sätt deltar i utförandet av brott eller gärningar som nämns i det momentet.~~ en utlänning som har deltagit som anstiftare, medbrottsling eller medhjälpare till ett brott som avses i 2 mom. 1 eller 2 punkten eller har anstiftat till en gärning som avses i 2 mom. 3 punkten eller deltagit i utförandet av eller medverkat till det.

Uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd kan förvägras en utlänning som

- 1) före ankomsten till Finland har begått ett eller flera andra än i 2 mom. avsedda brott för vilka fängelsestraff hade kunnat dömas ut enligt strafflagen om brotten hade begåtts i Finland, och
- 2) har lämnat sitt ursprungsland endast för att undgå påföljder för dessa brott.

107 §

Upphörande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande

En persons flyktingstatus upphör, om

- 1) personen av fri vilja på nytt begagnar sig av den stats skydd där han eller hon är medborgare,
- 2) personen efter att ha förlorat sitt medborgarskap återfår det av egen fri vilja,
- 3) personen förvärvar medborgarskap i en annan stat och kan få den statens skydd,
- 4) personen av fri vilja bosätter sig i det land som han eller hon flydde från och utanför vilket han eller hon stannade av rädsla för förföljelse,
- 5) personen inte längre är i behov av skydd, eftersom de förhållanden som rådde när han eller hon blev flykting har upphört att råda,
- 6) personen efter att ha beviljats flyktingstatus har begått eller det finns grundad anledning att misstänka att han eller hon har begått en gärning som avses i 87 § 2 mom. 1 eller 3 punkten eller 87 § 3 mom.,
- 7) det finns grundad anledning att anta att personen utgör en fara för den nationella säkerheten, eller
- 8) personen utgör en samhällsfara med hänsyn till att han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts för ett synnerligen grovt brott och på grund av domen kan bedömas vara farlig för samhället.

(2—5 mom. som FvUB)

149 §

Utvisningsgrunder

Betänkande FvUB 17/2024 rd
Reservation

En flykting får utvisas i det fall som avses i 1 mom. 4 punkten samt om flyktingen utgör en samhällsfara med hänsyn till att han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts för ett synnerligen grovt brott och på grund av domen kan bedömas vara farlig för samhället. Flyktingen får dock inte utvisas till sitt hemland eller permanenta bosättningsland, om han eller hon fortfarande är i behov av internationellt skydd när det gäller detta land. En flykting får utvisas endast till en stat som samtycker till att ta emot honom eller henne.

— — — — —

Helsingfors 8.10.2024

Anna Kontula vänst
Alviina Alametsä gröna
Eemeli Peltonen sd
Paula Werning sd
Saku Nikkanen sd